

สถานการณ์ครอบครัวไทย ประจำปี 2565

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานการณ์ครอบครัวไทย ประจำปี 2565

ข้อมูลประชากรและบ้านจากการทะเบียน ปี 2565

ประชากรทั่วประเทศ
66,090,475 คน

สมาชิกเฉลี่ยทั่วประเทศ
2.35
คนต่อบ้าน

♂ 32,270,615 คน

♀ 33,819,860 คน

จำนวนบ้านทั่วประเทศ
28,188,470 บ้าน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โครงสร้างครอบครัว ปี 2565

ครอบครัวเดี่ยว

ร้อยละ = 83.65

ครอบครัวขยาย

ร้อยละ = 13.15

ครอบครัวลักษณะพิเศษ

ร้อยละ = 3.06

รูปแบบครอบครัวไทยที่พบมากที่สุด
5 ลำดับแรก

- 1) ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว
- 2) ครอบครัวที่ไม่มีบุตร
- 3) ครอบครัวที่มีสมาชิกอายุต่ำกว่า 18 ปี
ตั้งครรภ์/มีบุตร
- 4) ครอบครัวผู้สูงอายุเลี้ยงดูเด็กตามลำพัง
- 5) ครอบครัวที่มีญาติดูแลเด็ก

การจดทะเบียนสมรส และการจดทะเบียนหย่า ปี 2565

การจดทะเบียนสมรส

305,487 คู่

เฉลี่ยวันละ
837 คู่

การจดทะเบียนหย่า

146,159 คู่

เฉลี่ยวันละ
400 คู่

“ ข้อมูลนี้เป็นเพียงแนวโน้มเท่านั้น ไม่สามารถสะท้อนความสัมพันธ์
ในครอบครัวได้อย่างแท้จริง ปัจจุบันรูปแบบการสมรสเปลี่ยนแปลง
ไปเป็นการอยู่ด้วยกันโดยไม่จดทะเบียนสมรสมากขึ้น ”

ที่มา : กรมการปกครอง

สถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวไทย 2565

ดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวไทย เท่ากับ **85.47** ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ครอบครัวเข้มแข็ง

ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ยดัชนี ปี 2565	ร้อยละครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์		แนวโน้ม
		ปี 2564	ปี 2565	
ร้อยละครอบครัวเข้มแข็ง	85.47	91.99	90.94	↓
ด้านสัมพันธภาพ	68.44	74.13	74.50	↑
แสดงความเอาใจใส่ระหว่างกัน	65.28	54.41	53.20	↓
ยอมรับเคารพความคิดเห็นกัน	86.14	88.14	87.03	↓
สื่อสารกันอย่างมีคุณภาพ	61.77	58.77	60.25	↑
แก้ความขัดแย้งอย่างมีเหตุผล	60.58	82.55	82.32	↓
ด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว	90.96	91.42	90.59	↓
ด้านการพึ่งตนเอง	83.13	97.72	97.53	↓
ด้านเศรษฐกิจ	66.71	59.91	61.84	↑
ด้านสุขภาพ	98.29	98.10	98.21	↑
ด้านข้อมูลข่าวสารการเรียนรู้	84.38	97.20	96.76	↓
ด้านทุนทางสังคม	91.55	95.32	94.49	↓
ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก	93.26	88.67	87.84	↓

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

การเกิดของประชากรไทย ปี 2565

จำนวน **502,107** คน

เฉลี่ยวันละ **1,376** คน

♀ จำนวน **242,549** คน

♂ จำนวน **259,558** คน

อัตราการเกิด **7.6** ต่อ **1,000** คน

สถานการณ์เด็กเกิดใหม่ขณะนี้ **ต่ำกว่า 600,000** คนต่อปี

ถือว่าการ **ลดลง** อย่างมากในประเทศไทย

จำนวนการเกิด

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานการณ์ครอบครัวไทย ประจำปี 2565

สถานการณ์ผู้สูงอายุ

ข้อมูลสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ปี 2565

จำนวนความรุนแรงในครอบครัว **2,347 ราย**

ร้อยละ 90.5 ผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ เป็น "เพศชาย"

ร้อยละ 82.78 ผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ เป็น "เพศหญิง"

ร้อยละ 41 ผู้ถูกกระทำและผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์แบบ "สามี ภรรยา"

สาเหตุ/ปัจจัยส่วนมากเกิดจาก

- ยาเสพติด
- สุรา
- หึงหวง
- สุรา+บันดาลโทสะ
- บันดาลโทสะ

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เป็น 1 ใน 5 ประเด็นปัญหาที่มีผู้ขอรับคำปรึกษาในระบบเพื่อนครอบครัว (Family Line) มากที่สุด

สถานการณ์ครอบครัวไทย ประจำปี 2565

ที่มา : สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทย

- อัตราการคลอดมีชีพในวัยรุ่น (2564)
 - จำนวนการเกิดมีชีพทั้งหมด 526,469 คน
 - อัตรา 8.1 ต่อ 1,000 คน
 - หญิงอายุ 10-14 ปี เท่ากับ 0.9 ต่อ 1,000 คน (อยู่ในระดับคงที่) จาก ปี 2563
 - หญิงอายุ 15 - 19 ปี เท่ากับ 24.4 ต่อ 1,000 คน (มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง) จาก 28.7 ต่อ 1000 คน ในปี 2563
- อัตราการคลอดซ้ำในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ลดลงต่อเนื่อง เหลือร้อยละ 7.7
- อัตราเจริญพันธุ์รวม (Total fertility rate) คือ จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยที่สตรีวัยเจริญพันธุ์คนหนึ่ง หรือ 1,000 คน จะมิได้คลอดด้วยเจริญพันธุ์ (หญิงอายุ 15-49 ปี)
อัตราเจริญพันธุ์รวม (ปี 2564) TFR = 1.16

ที่มา : กระทรวงแรงงาน

สถานการณ์ด้านแรงงาน

- สถานการณ์การจ้างงานในปี 2565 ปรับตัวดีขึ้น ผู้มีงานทำ 39.6 ล้านคน เพิ่มขึ้น 1.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน
- อัตราการว่างงานในช่วงไตรมาส 4/2565 ลดลงมาอยู่ที่ 1.15% โดยมีผู้ว่างงาน 4.6 แสนคน ขณะที่การว่างงานในระบบปรับตัวดีขึ้น โดยมีผู้ว่างงานในระบบ 1.96 แสนคน ทั้งนี้ การว่างงานตามระดับการศึกษาลดลงต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา และผู้ว่างงานระยะยาวลดลงมาอยู่ที่ 1.1 แสนคน หรือลดลง 23.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับไตรมาส 3/2565 ที่มีผู้ว่างงานระยะยาว 1.03 แสนคน ส่วนผู้เสมือนว่างงานมีจำนวน 2.1 ล้านคน ลดลง 19% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และผู้ว่างงานแฝงอยู่ที่ 1.5 แสนคน ลดลง 28%
- ปัจจัยข้างต้นส่งผลให้รายได้ภาคครัวเรือนของไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่องหลังจากผ่านจุดต่ำสุดของวิกฤติโควิด-19 แต่ยังคงมีความเปราะบางอยู่ สะท้อนได้จากภาวะการจ้างงานที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยภาพรวมอาจต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2 ปีกว่าระดับรายได้นอกภาคการเกษตรจะฟื้นตัวกลับมาถึงช่วงก่อนเกิดวิกฤติโควิด-19

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเด็นน่าห่วงสำหรับครอบครัว

หนี้สินครัวเรือน

ครัวเรือนทั่วประเทศ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 27,352 บาท

มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 21,616 บาท

หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น 205,679 บาท

ไตรมาสสาม ปี 2565 หนี้สินครัวเรือนมีมูลค่า 14.90 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.9 จากร้อยละ 3.5 ของไตรมาสก่อน เป็นผลจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและตลาดแรงงานที่ปรับตัวดีขึ้น สัดส่วนหนี้สินครัวเรือน ต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 86.8 ลดลงจาก 88.1 จากไตรมาสที่ผ่านมา เป็นหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ไตรมาสสี่ ปี 2565 มีสัดส่วนร้อยละ 2.62 ต่อสินเชื่อรวม ลูกหนี้เสียจากผลกระทบของ COVID-19 ยังมีปริมาณมาก แม้สถานการณ์ COVID-19 จะคลี่คลาย

ประเด็นที่ต้องติดตามและให้ความสำคัญ ได้แก่ การเร่งรัดการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาผิดนัดชำระหนี้ โดยสถาบันการเงินต้องเข้ามาช่วยเหลือลูกหนี้และมีมาตรการเฉพาะเจาะจงในการช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้จากผลกระทบของโควิด เช่น การกำหนดสัดส่วนการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับรายได้

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2564 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานการณ์เกิดน้อย - ตายเยอะ

ที่มา : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ประชากรที่เสียชีวิตในปี 2565 มีจำนวน 595,965 คน เฉลี่ยวันละ 1,633 คน ซึ่งจำนวนคนตายมากกว่าคนเกิดมากถึง 93,858 คน และเท่ากับว่าอัตราเพิ่มตามธรรมชาติของประชากรไทย ติดลบเป็นปีที่ 2 นับตั้งแต่ปี 2564

อัตราตายเท่ากับ 8.9 ต่อประชากร 1,000 คน

อัตราเกิดเท่ากับ 7.6 ต่อประชากร 1,000 คน

ทำให้ช่องว่างระหว่างจำนวนเกิดและตายกว้างขึ้นอัตราเพิ่มตามธรรมชาติในไทย ติดลบ 0.1%

- แนวโน้มในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าว่าประชากรไทยเริ่มลดจำนวนลง
- แนวโน้มการลดลงของวัยแรงงานผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และผู้ทำหน้าที่ดูแลครอบครัว

“สังคมสูงวัยสมบูรณ์”

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หลังจากเมื่อสามปีก่อน นับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงวัยอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี มีประชากรผู้สูงอายุมากถึง 12,116,199 คน คิดเป็น 18.3% ของประชากรทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 0.5%

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรสูงวัยมากขึ้นทำให้โครงสร้างครอบครัวไทยและรูปแบบการอยู่อาศัยของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดย ครัวเรือนมีขนาดเล็กลง อย่างต่อเนื่อง จากราว 5-6 คน เหลือเพียง 2.4 และยังมีแนวโน้มเล็กลงต่อไปในอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่จะมีสมาชิกไม่เกิน 3 คน ในขณะที่ ครัวเรือนอยู่คนเดียวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประชากรวัยแรงงานผู้สูงอายุคาดการณ์ว่า ประชากรวัยแรงงานที่อาศัยอยู่คนเดียวจะเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่คนเดียวที่อาจเพิ่มรวมถึงครัวเรือนข้ามรุ่นที่มีประชากรวัยพึ่งพิงอย่างเด็กและผู้สูงอายุอยู่อาศัยร่วมกัน ก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

ที่มา : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

“การตั้งครรภ์ช้าในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี”

ร้อยละการตั้งครรภ์ช้าในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี เท่ากับ 14.29 (HDC, 18 พ.ย. 65)

สถานการณ์ด้านประชากรในประเทศไทยยังคงน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะปัญหาการเกิดที่ด้อยคุณภาพ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการ “ท้องไม่พร้อม” โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น

แม้ว่าการตั้งครรภ์ช้าในวัยรุ่นจะลดลงจากร้อยละ 17.87 ในปี พ.ศ. 2559 อย่างไรก็ตาม ยังสูงเกินเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด ในปีงบประมาณ 2565 ไม่เกินร้อยละ 13.0 จึงมีความจำเป็นต้องเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อลดการตั้งครรภ์ช้าในกลุ่มวัยรุ่น

ที่มา : สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข

การขับเคลื่อนงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว

จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุปการะครอบครัว

ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว 76 จังหวัด และระดับส่วนกลาง โดยเป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาร่วมกันในครอบครัวและการเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการดำเนินชีวิตของสมาชิกครอบครัวทุกช่วงวัยได้อย่างเหมาะสม

ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

- จับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารด้านสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น
- สนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธภาพของครอบครัวและกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ส่งเสริมการสร้างวินัยการออมให้แก่อุปการะครอบครัว

ครอบครัวสามารถพึ่งพาตนเองได้ ครอบครัวที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยครอบคลุมการพึ่งตนเองใน 3 ด้านได้แก่ ด้านเศรษฐกิจด้านสุขภาพ และด้านข้อมูล ข่าวสารและการเรียนรู้

จัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว

จับเคลื่อนการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว ผ่านศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว เพื่อการพัฒนาคุณภาพให้กับสตรีและครอบครัวที่ประสบปัญหาทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

STOP VIOLENCE

- การสร้างกระแสสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันครอบครัวจากความรุนแรง โดยสร้างความตระหนักต่อปัญหาความรุนแรง รณรงค์ปรับเจตคติของสังคม
- เตรียมความพร้อมของกลไกหลักในการดำเนินงานตามกฎหมาย
- มีระบบการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว

พัฒนารูปแบบให้การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือครอบครัวในยุคดิจิทัล

พัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อนครอบครัว : Family Line เพื่อเป็นศูนย์ให้บริการ คำปรึกษาและความช่วยเหลือแก่ครอบครัว รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของครอบครัวตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

จัดฝึกอาชีพให้แก่สตรีด้อยโอกาสและครอบครัวผู้ประสบปัญหาทางสังคม

พัฒนาศักยภาพเครือข่ายและกลไกระดับพื้นที่เพื่อเสริมสร้างครอบครัวเข้มแข็ง

สนับสนุนให้กลไกระดับพื้นที่ คือ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) เป็นกลไกภาคประชาชน ดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเป้าหมายของครอบครัวตามช่วงวัยต่าง ๆ

“

ร่วมสร้าง "ครอบครัว" คุณภาพ
ส่งเสริมให้ทุกคนเป็นห่วงของครอบครัว

”

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

 : เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

 : 02 659 6715

 : thaimassage60@gmail.com